

Nákladová a energetická efektivita v železniční dopravě

PS PČR – 20.3.2023

Porovnání různých technologií pohonu

Vzdálenost ujetá na 15kWh primární energie

Elektrické vozidlo

100 km

Vozidlo s palivovým článkem

48 km

Vozidlo na syntetický metan

16 km

Vozidlo na syntetický benzín

15 km

Porovnání různých technologií pohonu

Vzdálenost ujetá na 15kWh primární energie

Elektrické vozidlo

100 km

Vozidlo s palivovým článkem

48 km

Vozidlo na syntetický metan

16 km

NOx, CO, prach, karcinogenní látky

Vozidlo na syntetický benzín

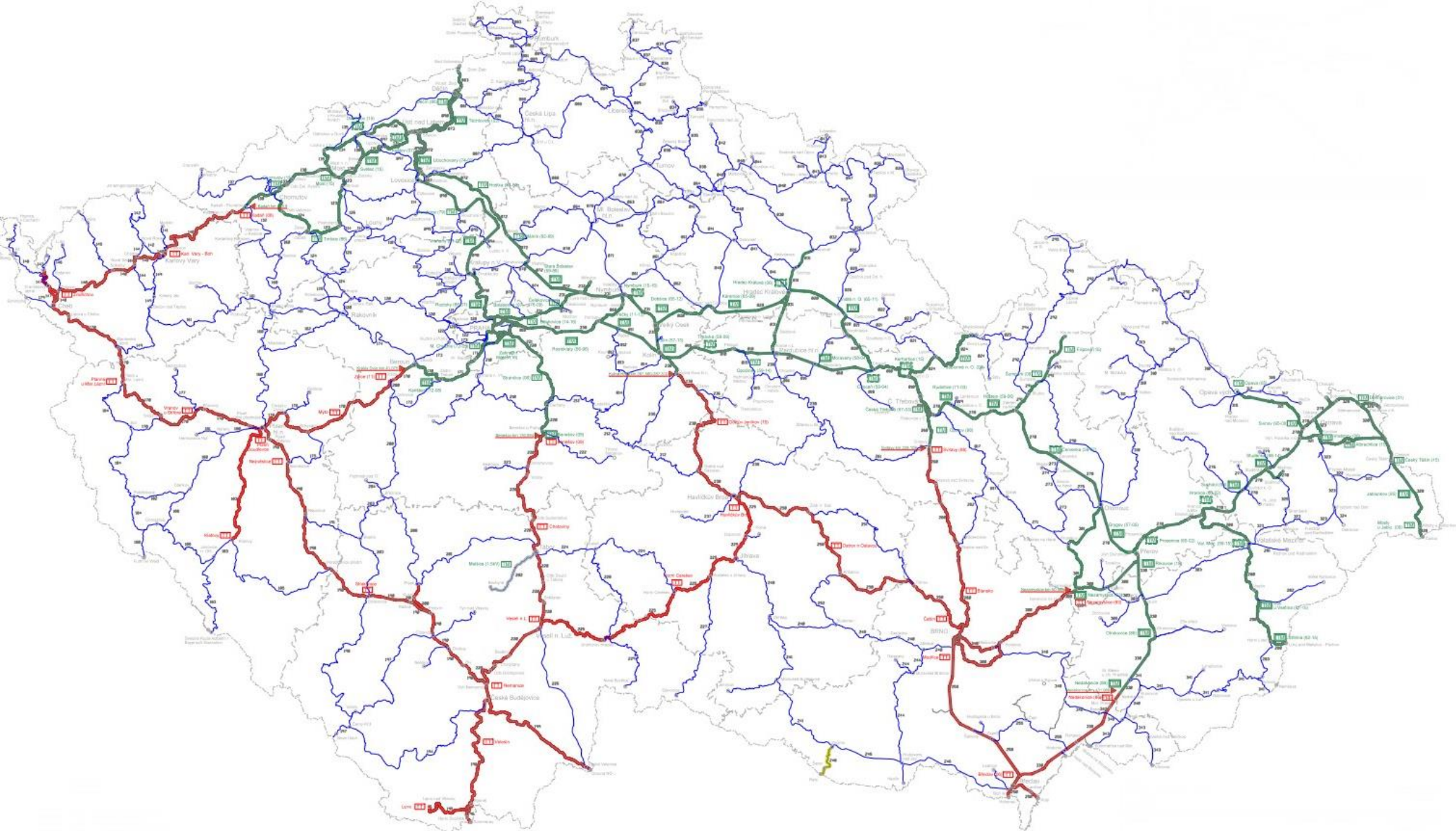
15 km

NOx, CO, prach, karcinogenní látky

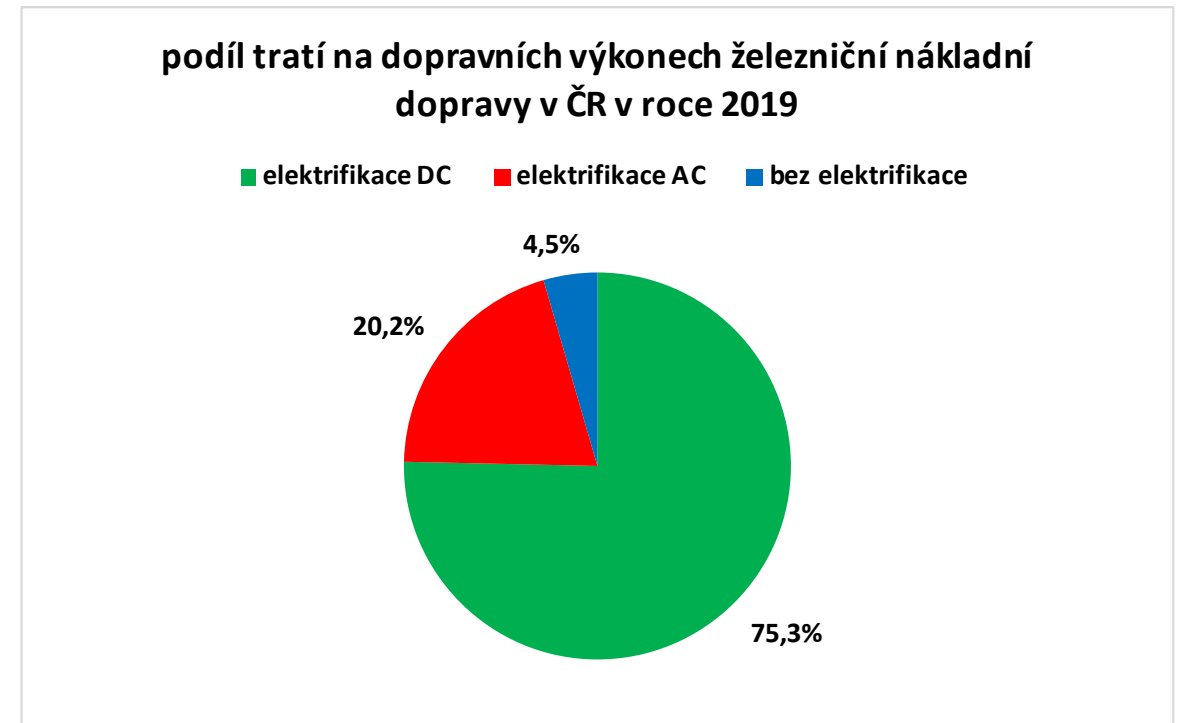
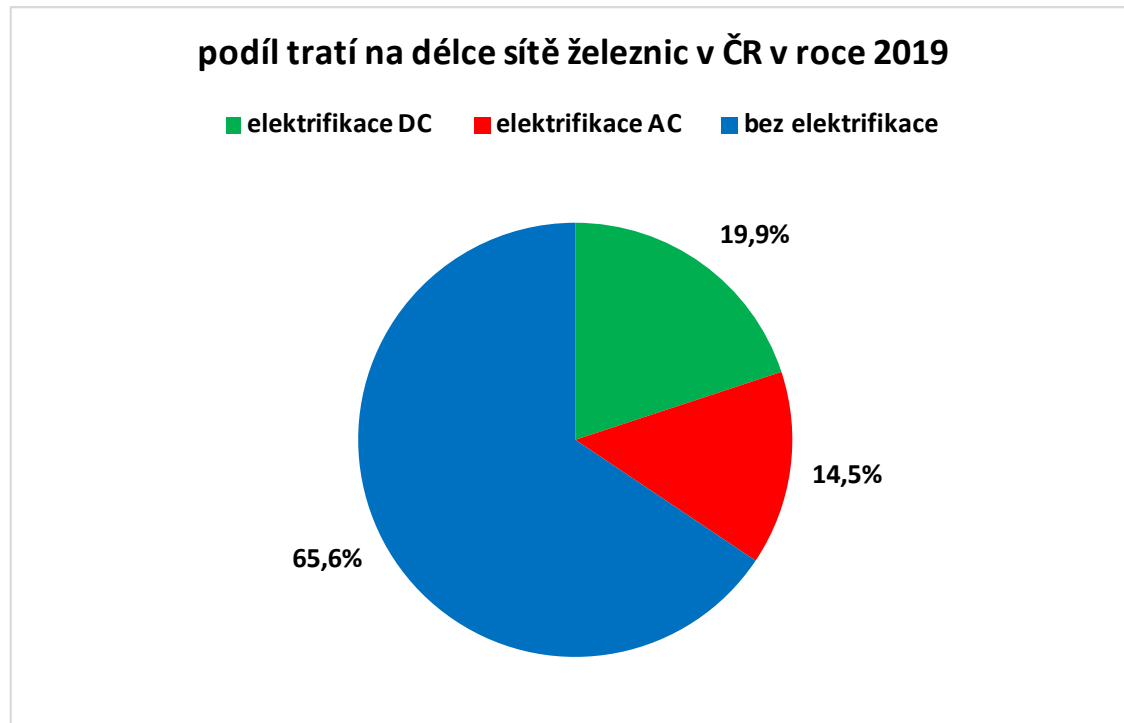
Nasazení E-paliv

Železniční síť ČR

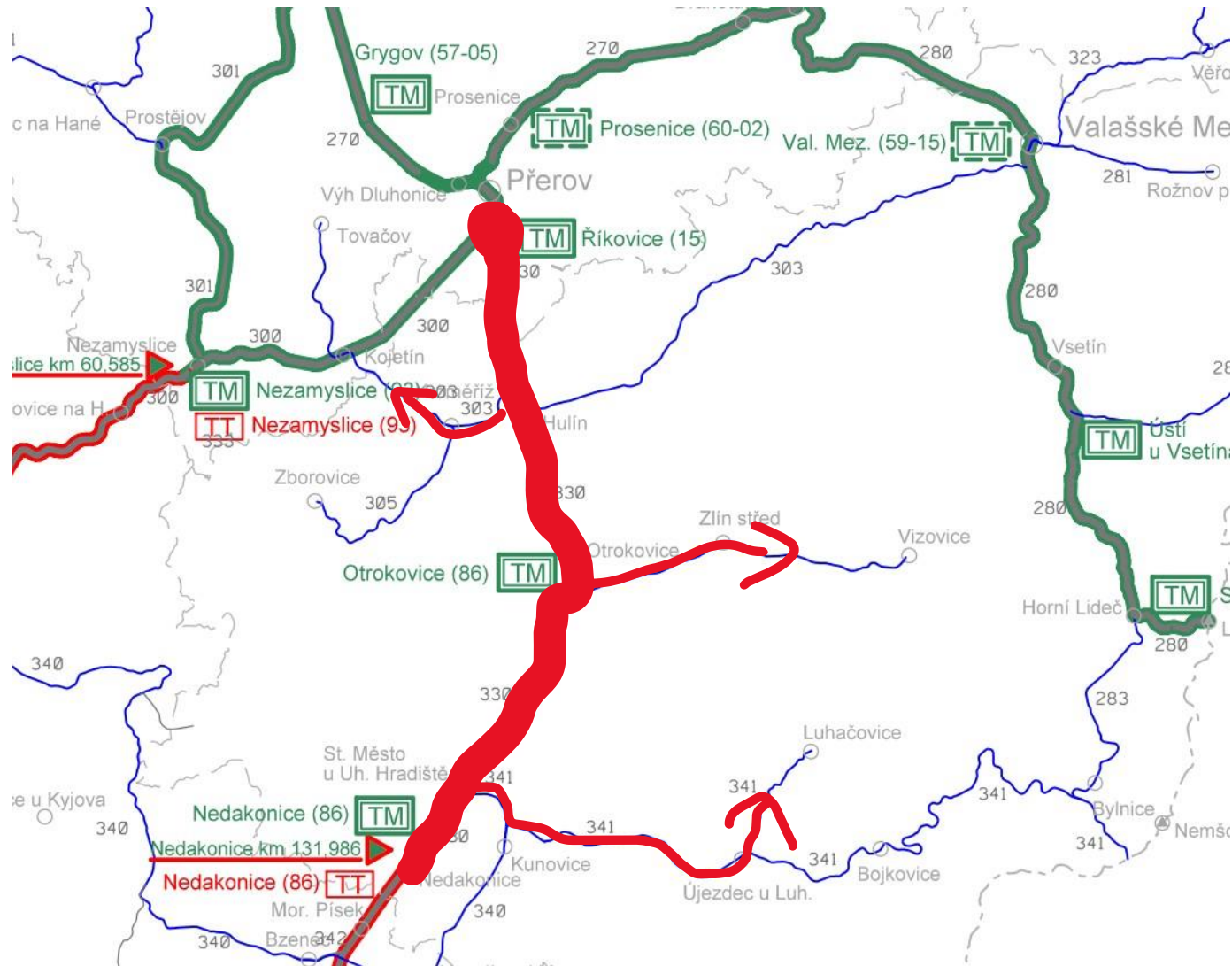
Podíl elektrifikovaných a neelektrifikovaných tratí na dopravních výkonech nákladní železniční dopravy v ČR

Elektrifikované tratě představují jen **34,4 % délky** železniční sítě, ale zajišťují **95,5 % dopravních výkonů** nákladní dopravy.

Železniční síť ČR

Vzdálenost TM

Vzdálenost TNS

Cena TNS – řádově stovky mil. Kč

System **25kV s jednotnou fází** umožňuje vytvořit robustní drážní síť

- Úspora počtu TNS
- Úspora plateb za rezervovaný výkon
- Možnost budování vlastních zdrojů na drážních pozemcích

Mireo Plus – řešení pro neelektrifikované tratě

Elektrifikované tratě

Mireo

Klasická EMU

- Nejefektivnější a
nejlevnější řešení

Propojení mezi elektrifikovanými úseky

Mireo Plus

Vozidla s alternativním pohonem na bázi klasického Mirea:
úsporné, lehké vozidlo s nízkými provozními náklady

Mireo Plus B: Bateriové vozidlo pro vedlejší tratě s dojezdem **80 – 120 km**

Mireo Plus H: Vodíkové vozidlo pro delší neelektrifikované úseku s dojezdem **600 – 1.000 km**

Poslední „míle“

Úseky bez trakčního vedení

Dvouvozová jednotka: 47 m, 120 - 140 cest.

Typické nasazení pro Mireo Plus

Cíl

Bezpečnostní vazba s co nejkratší jízdou dobou z okrajových částí regionu do jeho centra

Např. linka Olomouc - Jeseník

Výjezd z centra regionu

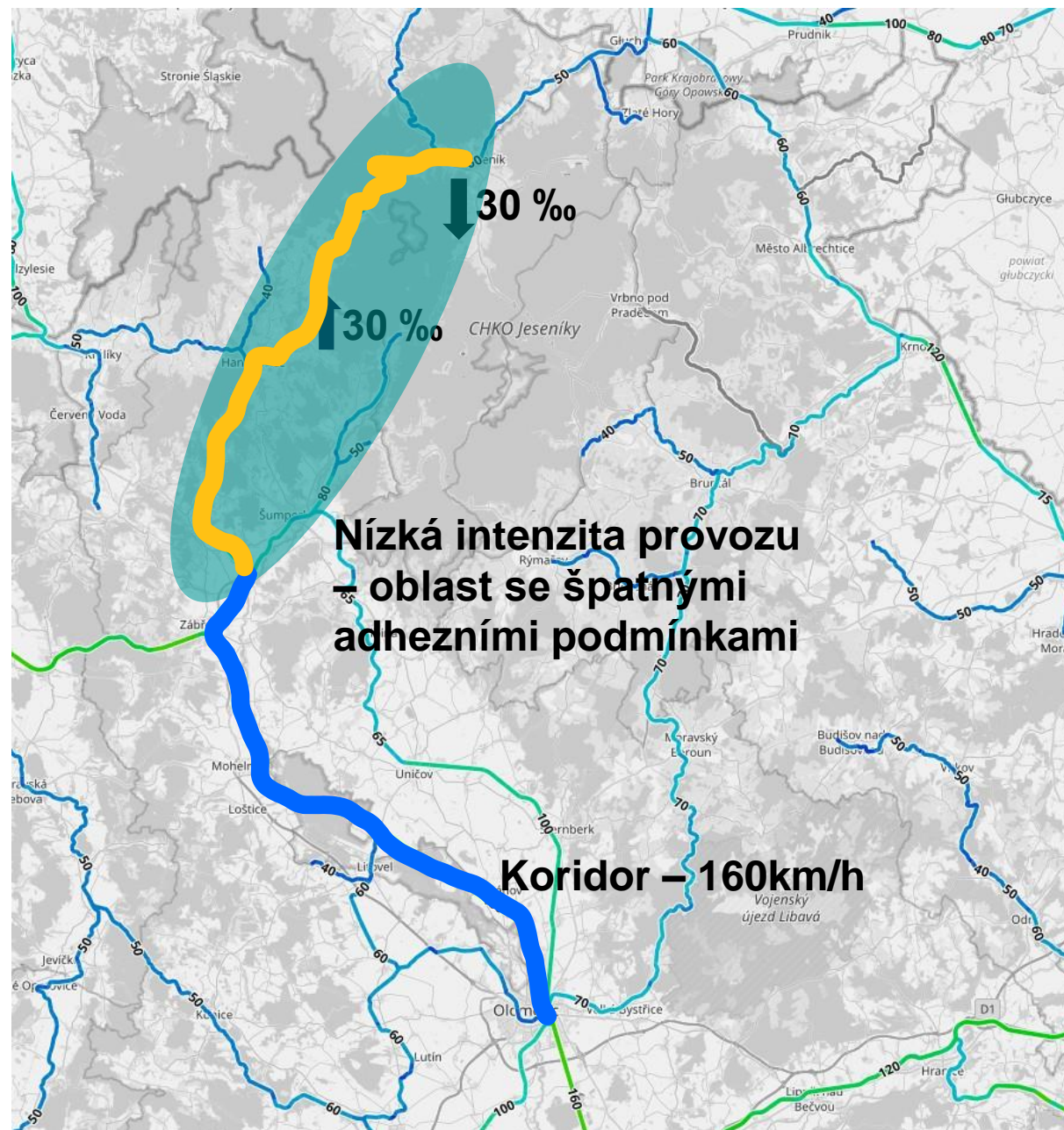
Zpravidla po koridoru rychlostí 160km/h

Pro eliminaci předjíždění nutný **vysoký měrný výkon**

Vedlejší trat'

Zpravidla zhoršené adhezní podmínky, prudká stoupání

Pro rychlé jízdny doby a nízkou spotřebu energie potřeba **vysoký podíl hnaných náprav**

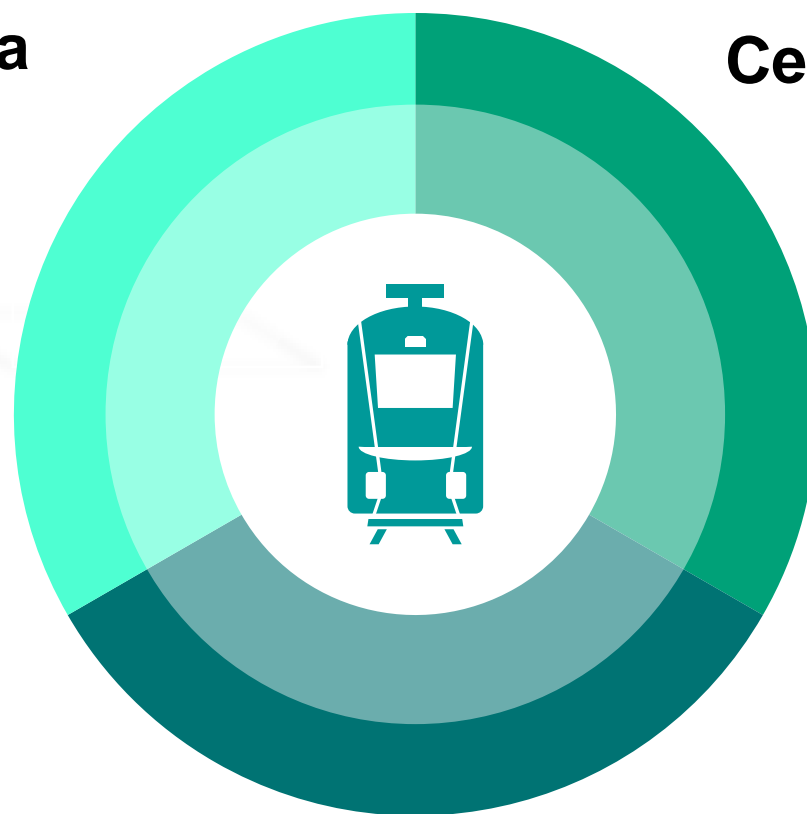

Náklady životního cyklu

Typické LCC náklady bez dotace na vozidla

Údržba

Cena

Náklady na energie

Mireo Plus B umožňuje plnohodnotný provoz bez trakčního vedení

Trakční parametry podobné běžné EMU

Vysoká účinnost pohonu s SiC technologií měničů

Nabíjení z trakčního vedení i v klidu

Nízké provozní náklady

1

Flexibilní velikost baterie

2

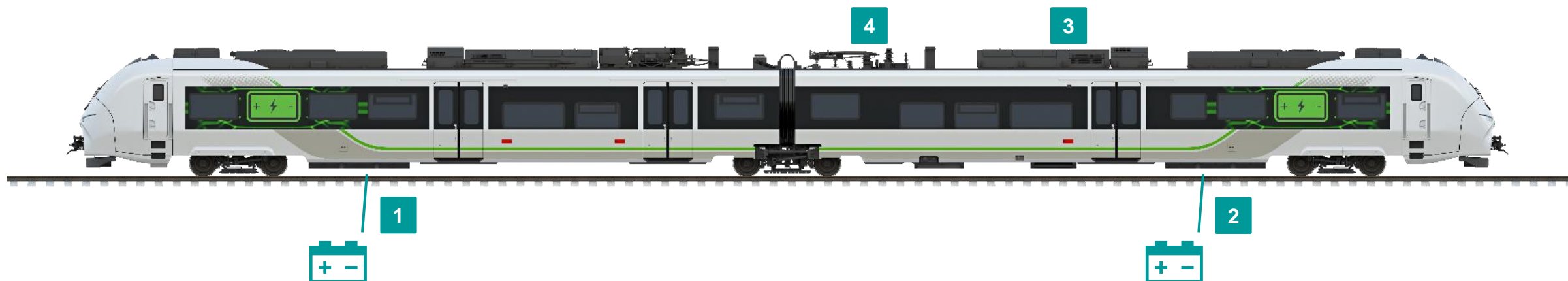
Trakční baterie s LTO-Technologií (životnost 15 let)

3

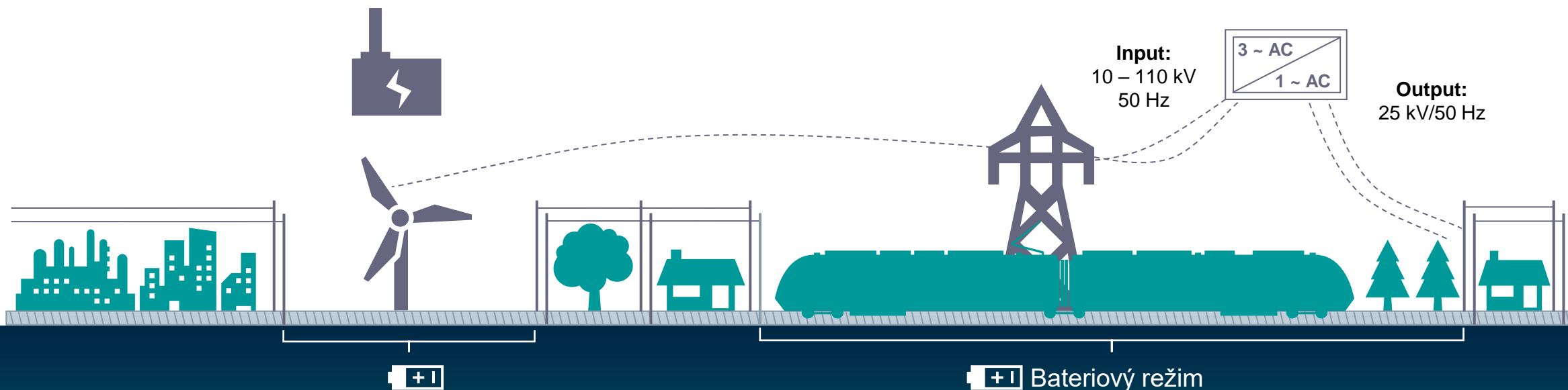
160 km/h jak v běžném, tak v bateriovém režimu

4

Napájení 15 kV/16,7 Hz, nebo 25 kV/50 Hz

Mireo Plus B využívá maximálně stávající infrastrukturu Správy Železnic

- 1 Nabíjení z trolejového vedení (za jízdy)

Platby za rezervovaný výkon v rámci hlavní tratě

- 2 Nabíjení z nabíjecího bodu / úseku (v klidu / za jízdy)
Z 22kV vedení – max. 2-3MW

- 3 Nabíjení z nabíjecího bodu (v klidu)
Z 22kV vedení – max. 2-3MW

Různé způsoby napájení

1 V klidu / za jízdy / nabíjecí režim

Z troleje 25 kV / 15 kV

2 V klidu (podle UIC 552)

Topná spojka 1 kV

V režimu aktivního odstavení

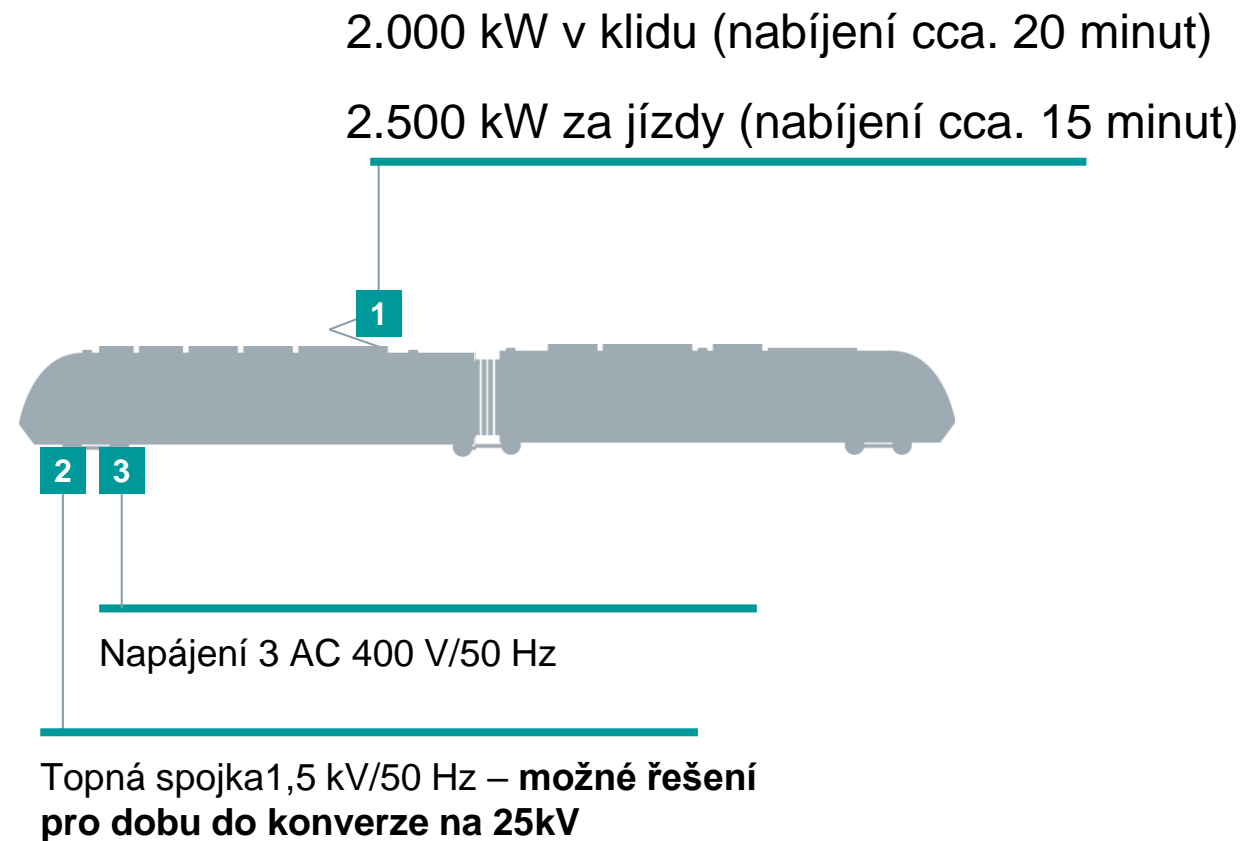
Max. výkon do 750 kW (cca.45 min. nabíjení)

3 V klidu (zásuvka 3x63A)

Bez nabíjení trakčních baterií

Napájení palubní sítě (temperování vozidla)

Max. výkon do 50 kW

Mireo Plus H umožňuje plnohodnotný provoz bez trakčního vedení i v delších úsecích bez napájení

Trakční parametry podobné běžné EMU

Vysoká účinnost pohonu s SiC technologií měničů

Vmax 160 km/h

Nízké provozní náklady v případě levného zdroje vodíku

1

Palivové články s vysokou účinností

2

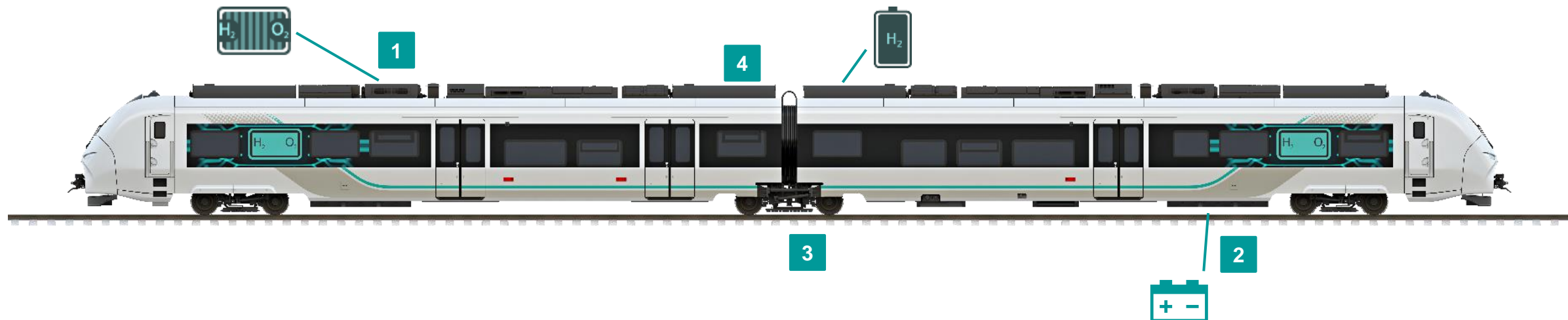
Robustní vyrovnávací trakční baterie s LTO-Technologií

3

Inteligentní systém rychlého tankování

4

Využití ztrátového tepla palivových článků pro vytápění

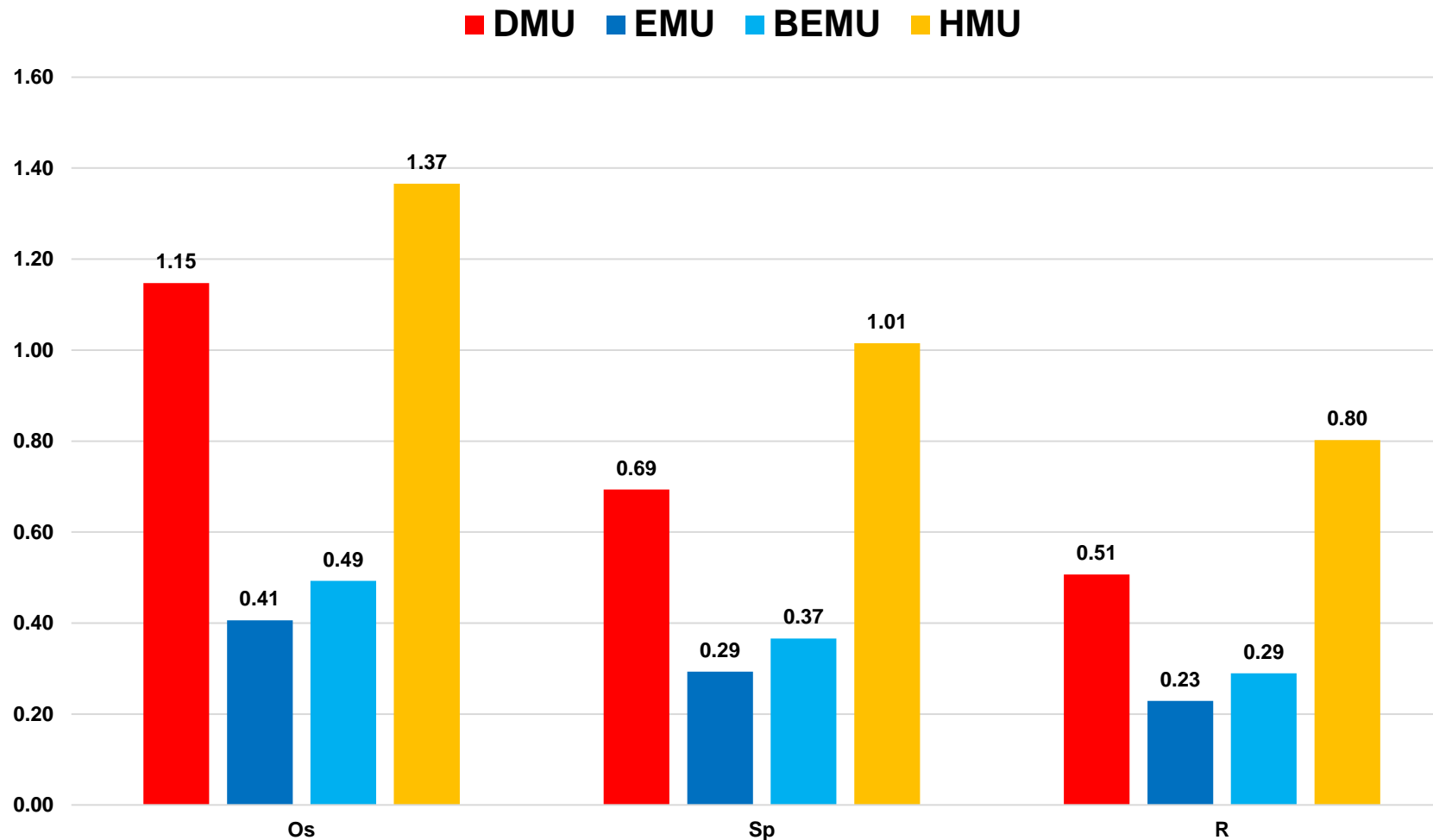

Vodík

- Pro vozidla je vhodný výhradně čistý elektrolytický vodík
- Účinnost přenosu energie od výroby vodíku po kola vozidla pouze okolo **25-30%**
- Tlaky v nádobách 350bar
- Nádoby jsou velice těžké (hmotnost nádoby 20-100x vyšší, než hmotnost náplně)
- 40t kamion přepraví pouze stovky kg vodíku
- Nutný kompresor v každém plnicím místě (náklady, nároky na el. přípojku)
- Vodík se při expanzi zahřívá – komplikace při tankování
- Vodík je lepší vyrábět elektrolýzou přímo z trakčního vedení
- Pro ekonomický provoz je zásadní lokální zdroj cenově dostupného vodíku

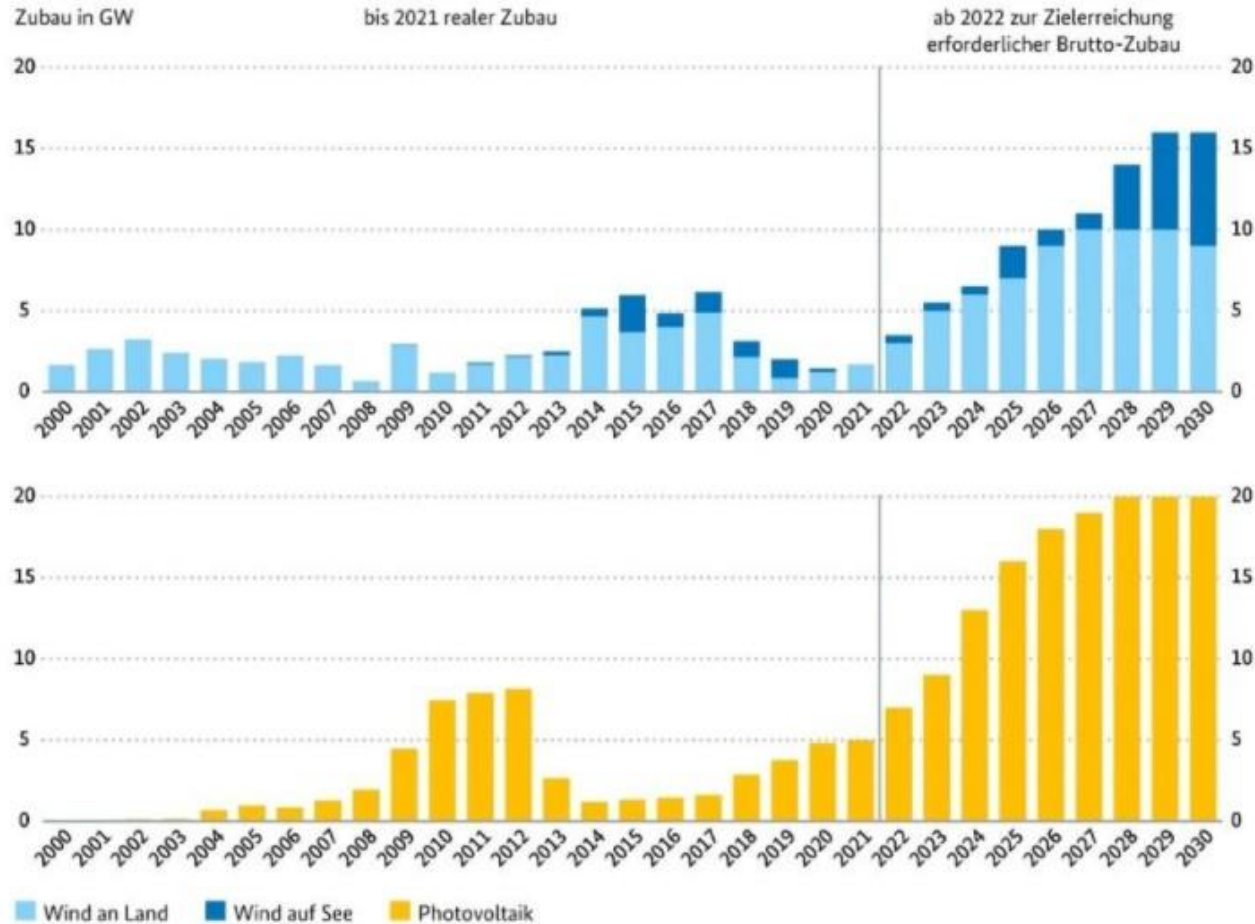
Měrné náklady na energii (Kč/os km) Podmínky ČR

Nafta: 35Kč/l, Elektrina: 5Kč/kWh, Vodík: 10€/kg

Výroba elektřiny v SRN v roce 2030

Ausbau Wind und Photovoltaik

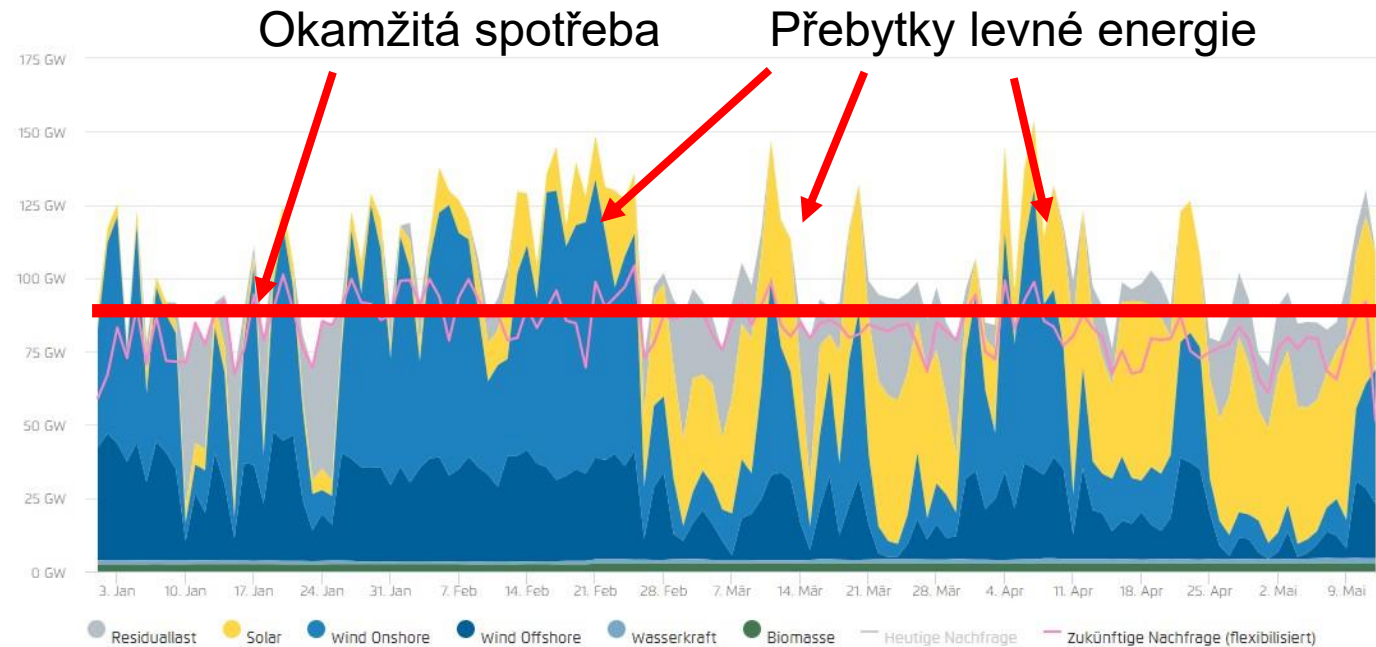

Quelle: Arbeitsgruppe Erneuerbare Energien-Statistik (AGEE-Stat)

Instalovaný výkon FVE – **215 GW**
 Instalovaný výkon VtE – **115 GW**

1 GW = blok JE Temelín

Výroba elektřiny v SRN v roce 2030

Odhadovaná budoucí spotřeba – 75 GW
Špičkový výkon náhodných OZE na úrovni **440%**
okamžité spotřeby

Energetika

Podmínky SRN / ČR

Energetika

SRN – špičkový výkon náhodných OZE na úrovni 200% okamžité spotřeby, celoročně

ČR - špičkový výkon náhodných OZE na úrovni 20% okamžité spotřeby, pouze v létě

Tempo výstavby OZE (2022)

SRN – VtE – 2 400 MW, FVE – 7 900 MW

ČR – VtE – 0 MW, FVE – 240 MW

Přebytky v síti

SRN – celoročně, relativně často – vznikají levné přebytky energie vhodné k výrobě vodíku

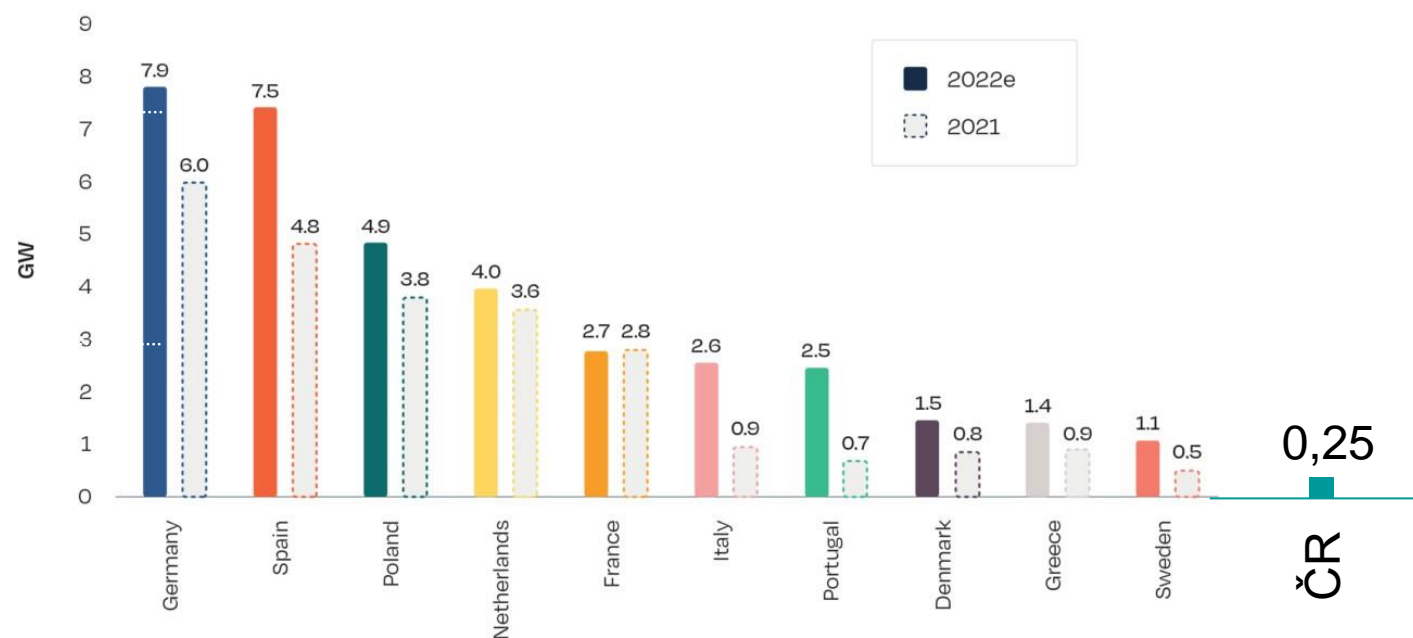
ČR – pouze v létě, velice zřídka - levné přebytky energie vhodné k výrobě vodíku **nejsou k dispozici**

Cena vodíku

SRN – cca. 10€/kg s klesající tendencí

ČR - cca. 10-12€/kg, pokles ceny velice nepravděpodobný, případně pouze v létě

EU27 TOP 10 SOLAR PV MARKETS 2021-2022

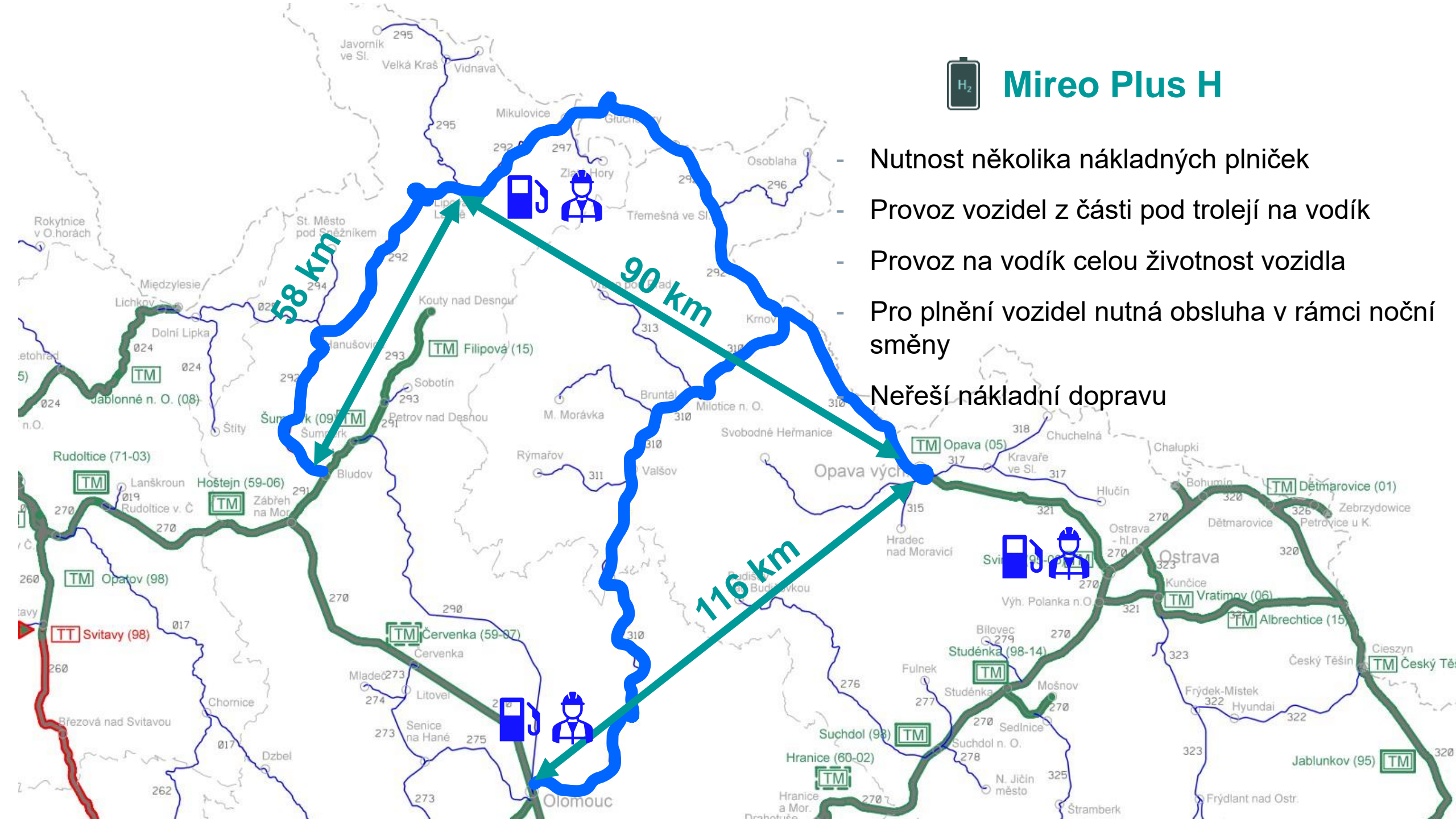
© SOLARPOWER EUROPE 2022

Mireo Plus H

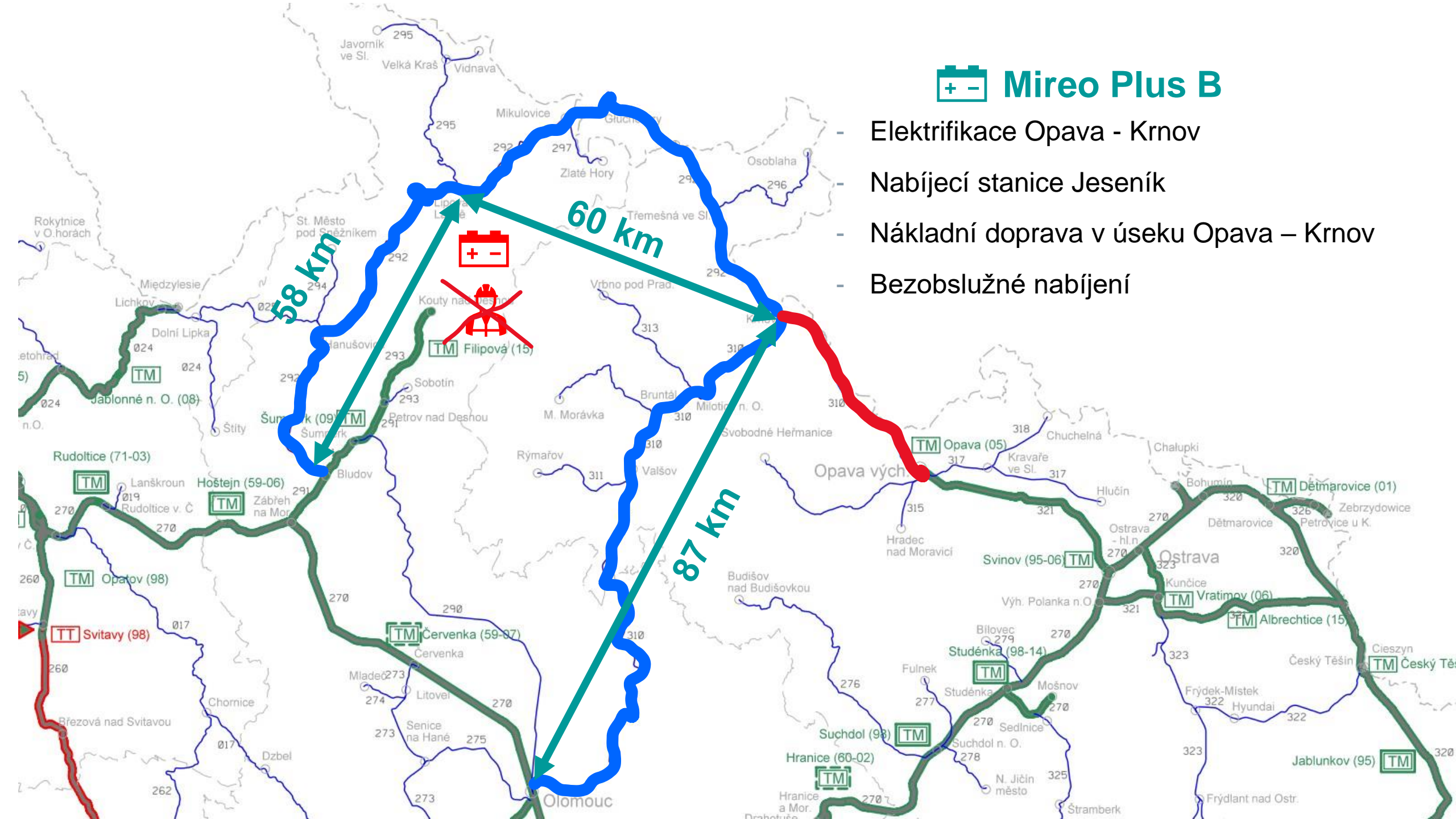
- Nutnost několika nákladných plničiek
- Provoz vozidel z časti pod trolejí na vodík
- Provoz na vodík celou životnosť vozidla
- Pro plnění vozidel nutná obsluha v rámci noční směny

Neřeší nákladní dopravu

Mireo Plus B

- Elektrifikace Opava - Krnov
- Nabíjecí stanice Jeseník
- Nákladní doprava v úseku Opava – Krnov
- Bezobslužné nabíjení

Volba správné technologie

Vyšší investiční i provozní náklady, životnost lahví 30 let

Nižší investiční i provozní náklady, životnost baterií 15 let

Náklady na infrastrukturu srovnatelné, v případě kratších úseků 25kV výhodnější elektrifikace

Náklady na energii – **0,8-1,4 Kč / oskm**

Náklady na energii – **0,25-0,45 Kč / oskm**

Neřeší nákladní dopravu

Řeší nákladní dopravu v elektrifikovaných úsecích

Závěr

Převedení části přeprav na železnici

- Stavba VRT
- Urychlená elektrifikace systémem 25kV s jednotnou fází – klasická, prostá, napájecí body
- Podpora kombinované dopravy silnice – železnice

Přechod k účinnějším způsobům pohonu

- Dobíjecí infrastruktura v kombinaci s decentralizovanými zdroji energie
- Stavba plnicí vodíkové infrastruktury na hlavních trasách

Omezení zbytné dopravy

- Podpora práce v režimu home office
- Decentralizace státní správy
- Podpora bezmotorové dopravy

Kontakt

Radek Šindel
Technický vedoucí projektu

28. Října 150
Ostrava

Mobil: +420 733 622 935

E-mail:
radek.sindel@siemens.com

[siemens.com/mobility](https://www.siemens.com/mobility)